
Kõige olulisem on ausus iseenda vastu: Kadi lugu

Kristel Ainsalu, Eneseteostuse [blogi](#)

Juuni 2016

Kadi Kütt (48) on terapeut. Kui me Kadiga esimest korda 2011. aastal kohtusime, oli Kadi hiljuti lõpetanud personali- ja teenindusdirektori töö Selveris ning alustanud joogatreenerina ning teraapiaõpingutega. Täna, 5 aastat hiljem töötab ta aktiivse terapeudina, kel on kalender teraapiaseansse täis, joogatreenerina ta aga enam aktiivselt ei tegutse – jooga on jäänud vaid Kadile endale.

Järgnevalt on äratoodud Kadi lugu ja mõtted kahes ajahetkes – aastal 2011 ja aastal 2016, vahel ka põimununa.

Kadil on eesti filoloogi haridus, õpetajana töötas enne ülikooli astumist ühe aasta, aga pärast ülikooli lõppu pole eesti keele õpetajana töötanud. Eesti keel sai tookord valitud sellepärast, et ta ei tahtnud õppida reaalinete seotud eriala. Viis aastat kestnud õpinguid ta aga kindlasti raisatud ajaks ei pea, sest keeleõpe on andnud süsteemse mõtlemise. Lisaks on Kadi lõpetanud Tallinna Ülikoolis organisatsioonikäitumise magistriõppe ja teinud ka õppejõu tööd EBS-is ja Tallinna Ülikoolis.

2011. aastal võttis Kadi oma karjääri kokku nii: “Minu esimeseks töökohaks oli firma Pro Konsultatsioonid, kus tegelesin personaliotsinguga ja nägin väga lähedalt ka koolitusmaailma. 1997. aastal tegin koos ühe töökaaslasega oma koolitusfirma, mis keskendus personalijuhtimise valdkonna koolitustele. 1999. aastal kandideerisin Tallinna Kaubamajja personali arendusjuhiks. 2001. aastal tekkis Kaubamaja juurde Selver, mis tundus huvitavam ja töö seal põnevam ning mul oli võimalus asuda sinna tööle personalidirektorina.” Selveris töötas Kadi 9 aastat, millest 5 aastat oli personali- ja teenindusdirektor.

“Viimasel Selveris töötamise aastal ilmnedid mul kroonilise ületöötamise tunnused: peapööritus, aneemia ja unehäired. Tööl oli suur koormus, ehkki mitte jõuressursse ületav. Tagasilöögid tervises oli mulle parajaks ehmatuseks. Peamiseks probleemiks oli see, et töö sisu muutus, lisandusid ülesanded, mis hingele midagi ei pakkunud: müügiaruandlus, hindamissüsteemid, arendusprojektides osalemine jm. Aga eks ma tüdinesin ka personalijuhtimisest – olin aastaid seda tööd teinud ja ülesanded kordusid aastast aastasse. 2008. aastal lahkusin töölt ilma, et mul oleks mingit varuvarianti.”

“Juba Selveris töötamise ajal hakkasin õppima terapeudiks – impulsi selleks sain ühelt jutuajamiselt tuttavaga. Hakkasin koheselt uurima võimalusi astuda Holistilise Psühhoteraapia Instituuti (hetkel Holistika Instituut), kus õppisin kokku 3,5 aastat.”

“Olen pärast töölt lahkumist kaalunud korra ka personalijuhi ametisse tagasi pöördumist, kui üks tuttav tippjuht mind oma meeskonda kutsus. Esmapilgul tundus see ju hea võimalus raha saada!

Aga intervjuult koju kõndides muutusid jalad nii raskeks, et kodus varisesin voodisse. Taipasin, et olen endale maha müünud töö, mida ma siiski teha ei taha. Helistasin sel samal hetkel tuttavale juhile ja ütlesin kohast ära. Väga kerge hakkas!”

“Keha on ka varem väga selgelt märku andnud, et endale valetada ei maksa. See oli vahetult enne töölt äratulekut. Olin juba lahkumisavalduse valmis kirjutanud, kui kolleegid ja elukaaslane oma kahtlustega ka minu kahtlema panid. Noh, miks mitte tuttavas ametis edasi lasta? Tingimused on ju väga head! Aga selsamal õhtul tõusis ligi 40-kraadine palavik ja kogu jõud oli kehast kadunud. Tuli endale tunnistada, et ausus on olulisem kui raha. Juba järgmisel hommikul andsin valmis kirjutatud lahkumisavalduse üle.”

Viis aastat hiljem ehk 2016. aastal on Kadil sellele loole lisada järgmist: “Eks hirm, et raha saab kohe-kohe otsa, kummitas mind õige mitu aastat. Tol ajal olid laenu suured ja sissetulek üpris väike. Kui majanduses on madalaseis, siis ei kipu inimesed teraapiasse või enesearendusse oma raha paigutama, sest hingespüsimiseks ei ole see esmatähtis. Aga töölt äratulekut ei ole ma hetkegi kahetsenud. Kummaline on aga see, kuidas me ikkagi laseme teistel inimestel end mõjutada! Mäletan toonast mõtet, et teraapiatööga pole võimalik end ära elatada. See võib olla hobi, aga mitte „tõsine töö“. Keegi lihtsalt ütles nii (küllap rääkis temas tema enda negatiivne kogemus) ja mina võtsin seda kui tõde. Nüüd olen veendunud, et mis tahes tegevusega on võimalik raha teenida. Kui tegeled sellega, mida armastad ja mida hästi oskad, siis saad sellega ka palju raha teenida.

Mõeldes nüüd, millised omadused aitasid mul seda otsust ikkagi teha, tooksin välja need: julgus, riskivalmidus, usk endasse ja sellesse, et elu kannab. Mulle tundub, et sääraseid olulised kannapöörded ongi tihedalt seotud üldise elufilosoofaga. Küsimus ei ole sugugi ainult töökohas või rahas.”

Mida sulle lapsepõlves/noorukieas teha meeldis? Millisest elust Sa siis unistasid?

Mängisin nukkudega sageli kooli. Valmistasin ise koolipingid, mul olid enda tehtud õpikud ja vihikud, isegi detailne tunniplaan oli seinal. Ma ei tea, kas õpetajaamet oli just see, millest ma unistasin. Pigem olin koos sellega õpetajast ema kõrval üles kasvanud ega osanud millestki muust unistada.

Kas need soovid tulid ka vahel päevakorda, kui hakkasid oma (uut) karjääri kavandama?

Mulle tundub, et ma pole midagi kavandanud. Kõik töö- ja ametikohad on ise minuni jõudnud. Mulle on alati meeldinud õppimine ja õpetamine, olen püüdnud inimestest aru saada ja neid inspireerida. Meeldib töö häälega ja kujutlusega. Saan seda kõike teha ka oma tänases töös – teraapiaseansse läbi viies, koolitades, artikleid kirjutades ja Salasõnajuhatatud meditatsioone luues.

Kui palju juht mängis rolli Sinu toonase lahkumisotsuse tegemisel?

Kuna lahkusin firmast otsese juhiga samal ajal, siis ei olnud temast minu toetajat ega kinnihoidjat, nii et mul oli lihtne seda otsust teha.

Mis olid kõige raskemad hetked selle protsessi juures? Mis läks latusamalt, kui Sa ootasid?

Valdav oligi (täiesti irratsionaalne) hirm, et ei tule rahadega toime. Sellega pidin enda sees kõige rohkem tööd tegema. Aeg-ajalt kummitas ka kahtlus, kas tulen uue tööga toime. Tagantjärele ajab naerma, kuidas ma püüdsin end kuskile „kasti“ paigutada – olen ma nüüd tulevane terapeut või endine direktor? Või mis ma üldse olen? Mis ma ütlen, kui tuttavad aru pärivad? Tegelikult on need küsimused täiesti mõttetus. Mina olen ikka mina.

Kes Sind selles protsessis julgustas ja oli kõige rohkem toeks?

Kuna õppisin samal ajal terapeutiks, siis pidin praktikumides pidevalt sügavale endasse vaatama. See aitas endast aru saada, oma hirme teadvustada ja nendega tegeleda. Sain tuge õpingukaaslastelt ja ka toonaselt elukaaslaselt.

Millist täiendavat abi Sa said erinevatelt allikatelt – moraalne, rahaline toetus, nõustamine, uue eriala õppimisel mentor?

Enamalt jaolt püüsin ise ega osanud kuskilt abi otsida. Võib-olla oleks olnud mõistlik rääkida kellegagi, kes on sama teekonna läbi käinud.

Kas oli midagi, millest pidid oma nõ uue elu nimel loobuma?

Kõrgest ametipositsioonist, suurest palgast, ametiautost, erinevatest kompensatsioonidest, tööga seotud reisidest, sekretärist, kes kõik kiired asjad minu eest korda ajab... Kas jätkan? :)

Mida arvad asjadest tänasel päeval, aastal 2016? Mis on suurim erinevus Sinu praeguses elus võrreldes eluga enne kannapööret? Mida see muudatus Sulle andis?

Mul on vabadus teha vaid neid asju, mis on mulle tähtsad koos nende inimestega, kes mulle meeldivad. Saan ise koostada oma päevaplaani ja määrata ajakasutust. Ma ei pea enam tegema midagi sellist, mida ei taha, aga mida teised minult ootavad või mis on töökirjeldusega ette nähtud. Mul on aega raamatuid lugeda, sõpradega koos olla, jalutada. Kõige rohkem naudin aga rahulikke hommikuid, mil on aega võimelda, mediteerida ja kiirustamata teed juua. Mu päevades on palju vähem eesmärgi nimel rabelemist ja rohkem elu ennast. Mu närvid on korrast, mu elu on lihtne.

Kas oled midagi siiani kahetsenud ja mida muudaksid, kui saaksid elu tagantjärele muuta?

Ma ei kahetse midagi. Muidugi mõtlen vahel sellele, mida oleks võinud teisiti teha – tulla palgatöölt varem ära? –, aga tean, et tol ajal andsin endast parima ja tagantjärele pole mõtet targutada.

Millised võiksid olla järgmised arengud, näiteks järgmise 10 aasta perspektiivis?

Ma ei tegele sellise juurdlemisega. Teen oma tänast tööd täpselt nii kaua, kuni see on mulle huvitav ja siis ootan ja olen põnevil, mida elu järgmiseks toob. Loodetavasti olen oodates rahulikum ja kannatlikum, kui olin kümme aastat tagasi.

Millega on Sul elus vedanud ja millega mitte?

Mul on eluga üleüldises mõttes väga vedanud.

Milline on Su *dreamlife*? Kuidas Sa end tunneksid, kui “oleksid seal kohal”? Ehk siis kui “*sky is a limit*” – mida teeksid oma eluga (ja kui raha ei ole probleemiks)?

Mulle tõesti tundub, et ma olengi päralt jõudnud. Kui mõne aja pärast on mu elu teistsugune, ei tähenda see, et praegune oleks vale või puudulik. Praegu on lihtsalt nii. Asjad, millest unistan, on tegelikult piasjad ja täiesti saavutatavad: tahan õppida tsikliga sõitma ja teha ära load, osta vana auto asemele uue, lasta maakoju tiik kaevata. Sellised väikesed armsad unistused, mis lasevad mul end igapäevaselt hästi tunda. Aga suures plaanis elan oma unistuste elu.

Kujutame ette, et oled 80-aastane ja vaatad oma elule tagasi, siis mida Sa tahaksid, et oled selleks ajaks korda saatnud ja mida tahaksid maailma ja perele endast maha jätta?

Olen õppinud ennast väärtustama ja elu nautima. Tahan oma pojale ja kasulastele olla õnneliku elu eeskujuks. Ma ei mõtle sugugi sellele, mis minust maha peaks jääma. Minu arust on tähtis see, mis on siin ja praegu. Tahan end igal hetkel hästi tunda.

Kes Sind inspireerinud on?

Mu lemmikjuhid Tallinna Kaubamaja konsternist – Toomas Tamsar ja Urmo Vallner. Hindan kõrgelt juhte, kes mõistavad, et nende peamine ülesanne on oma inimesi aidata ja innustada. Kunagi unistasin saada sama edukaks psühholoogiks-terapeutiks nagu Mare Pork. Tahaksin osata kirjutada, nagu seda teeb Tõnu Õnnepalu. Imetlen oma elukaaslast Jaanust, kes on kõige rõõmsam ja julgem inimene, keda ma tean.

Mis on Su tugevused inimesena?

Olen valdavalt rõõmsameelne ja enesega rahujalal. Olen õppinud armastama.

Millist raamatut soovivad teistele lugeda – mis on Sind avardanud?

Sõltub eesmärgist. Töös olen palju kasu saanud Tommy Hellsteni raamatutest. Lin Yutangi „Elamise tähtsus“ on õpetanud elu filosoofilisemalt võtma ja seda nautima. Unistada on aidanud Mira Lobe „Vanaema õunapuu otsas“. Aga teistele soovitamiseks olen ettevaatlik. Ma arvan, et igaüks jõuab enda jaoks õigete raamatuteni ise. Tuleb vaid raamatukogus ja -poes, silmad lahti ringi käia.

Kuidas Sa oma lapsi karjäärivalikutele suunasid? Kui palju vanemad peaksid üldse sellesse sekkuma või mis laadi nõu andma?

Mina ei ole oma poega kuidagi suunanud. Aga üks ilmselt isiklik eeskuju – oskus elada oma elu õnnelikult ja tähenduslikult – ole kõige parem nõuanne.

Kui vana Sa olid, kui teenisid oma esimese palga?

Ma arvan, et Eesti Õpilasmalevis (EÕM-is). Olin siis 15.

Mida ütlesid praegu 10-aastasele Kadile?

Usu, et elu toob head. Kordan seda ka tänasele Kadile.

Mis Sind motiveerib hommikul voodist tõusma?

Elu ise on piisavaks motivaatoriks. Mingit lisapõhjust selleks ma küll ei vaja.

Kust tulevad Sinu ideed?

Osa mu töökast ajust, osa targast südamest ja osa kindlasti sealt ülevalt, universumi „infopangast“.

Mida Sa teed siis, kui Sul on igav?

Mul ei ole igav. Kasvõi juba sellepärast, et maailm on täis põnevaid raamatuid, mis mind ootavad! Aga kui tõepoolest pole midagi teha, siis ma ei teegi midagi. See ei tähenda, et mul oleks igav. Hiinlasest mõttetark ja kirjanik Lin Yutang on öelnud: „Kui suudad veeta täiesti kasutu pärastlõuna täiesti kasutul viisil, siis oled sa õppinud elama.“

Kui oluline on Sulle *networking*? Palju Sa kasutad/oled seda kasutanud, et oma eesmärged saavutada?

Minu parimad nõuandjad on mu enda süda, mu mees ja paar-kolm head sõbrannat, kelle anded ja kogemus on mind aidanud. Terapeutidel toimuvad regulaarselt kvisioonid, kus arutame tööalaseid probleeme ja jagame oskusi-teadmisi. Sellest mulle piisab.

Kas Sa saaksid kirjeldada mõnda ehedat positiivset emotsiooni, kus tundsid, et oled nüüd tegemas asja, mis Sind tõeliselt huvitab – mida tundsid, ja mis asjad selle „eduemotsiooni“ tekitasid?

Tunnen seda iga kord, kui klient astub pärast seanssi äraseletatud näoga uksest välja. Tean siis, et mingi oluline taipamine on aset leidnud. Tunnen sellises olukorras tänulikkust, et klient mind usaldas, ja aukartust kõrgemate jõudude ees, kes mind aitasid. Vahel on see tunne nii tugev, et pean end maa peale tagasitoomiseks üle keha raputama.

Kui palju on Sinu elus mänginud rolli juhus ja kas tänu juhusele on toimunud midagi suurt/mingi muutus Sinu professionaalses elus?

Üks suur juhus oli see, kui tundsin, et pean helistama personalidirektorist grupiõele ja küsima, kuidas tal läheb. Tunne oli nii tugev, et tegin seda pikemalt mõtlemata. Sain teada, et Tallinna Kaubamajas käib parasjagu personali arendusjuhi konkurss ja mina olen sinna oodatud, kui vaid huvi on. Muidugi oli mul huvi! Teine „juhuslik“ telefonikõne viis mind kokku kunagise tuttava Külli Roosiga, kellelt sain innustust minna õppima Holistika Instituuti. Oh, ma võiks seda nimekirja pikalt jätkata! Mulle tundub, et olen osanud terve elu juhuseid tähele panna ja toredasti enda kasuks pöörata. Püüangi ka praegu lugeda aina vähem äriõpikuid ja aina rohkem taoismi käsitlevaid raamatuid. Mis see muu on kui *tao* ehk elu kulgemine, millega kooskõlas peaks iga inimene õppima elama.

Milline nn ebaõnnestumine on olnud tagantjärele tarkusena tegelikult hoopis „õnnestumine“ või muul kujul osutunud positiivseks?

Ei oskagi midagi ebaõnnestumiseks pidada. Olen vist usin Elu õpilane – püüan igast hoobist õppida. Või õieti ei püüa, vaid asjad lihtsalt lähevad nii, et mõne aja pärast taipan, kuidas keerulised olukorrad on mind tegelikult edasi aidanud, olgu selleks töötuks jäämine või abielulahutus.

Palun kirjelda 3 olulisemat oskust/asja, mida Sa oled õppinud tööl, mitte koolis.

1. Me oleme inimestena kõik sarnased – kõik maadlevad eluraskustega, kõik püüavad õnnelikud olla, igaüks isemoodi. Seetõttu on toetus, kaastunne ja avatud süda suur väärtus.
2. Kõige olulisem on ausus iseenda vastu.
3. Usalda iseennast!

Soovitused neile, kes heietavad mõtteid töölt lahkuda või karjääripöörde teha, kuid kahtlevad:

1. Võta aeg maha, et su sisse tekiks vaba ruumi, sest muidu pole uuel kuhugi tulla!
2. Võta võimalikult palju aega iseenda jaoks, et mõtiskleda ja aru saada, millised on su anded ja mida sulle meeldib teha. Pane oma unistused kirja!
3. Ole uudishimulik ja elule avatud! Minu kogemus ütleb, et Elu ise asub meid kohe aitama, kui vaid vaevume unistama ja enda vajadustele tähelepanu pöörama.

2011. aastal kirjutasin kodulehel toonasest kogemusest loos „Keskeakriis! Minu uus ja parem elu“.

Tehke endale selgeks, mida te tahate ja õppige seda küsima!

